

QVÆSTIO MEDICA.

Matutinis excutienda disputationibus in Scholis medicorum die Iouis vi. Martij Præsidi M. Henrico de Monanthueil, Doctore Medico, & collegij professorum Regiorum decano.

An in vere maximè tempestiua purgatio?

VT morbi sua poscunt tempora, sic suas purgationes opportunè factas. Singulis anni temporibus *ἀδιαφόρως* non est suscipienda purgatio. *ἡ ὥρῃ μετεβολᾷ* varias humorum mutationes adferunt. Tempestiuitas etiam in rapidâ celeritate pollet. amant suos circuitus morbi, subleque dies. Frustra fit purgatio, nisi cocti & digesti fuerint humores: si qui tamen turgent, aut vrgent, citra noxam adhiberi poterit. Exinde pessima creduntur medicamenta principio inflammationum. Sub & ante caniculam temeraria est purgatio. Ad salutem ægri gerit ille omnia qui morborum temporibus, omnique mutationi remedia adcommodat. Hic magna medici cautio expetitur. Nemini ægro admouenda manus, nisi eius natura, vitæ regimen, studiorum ratio cognita sint. Naturam enim administrantem habebit, qui progressum eius imitabitur. Felixque erit medicatio, cui adiutrix natura succurret, irrita verò, quæ nullo naturæ subsidio tentabitur.

MAGNA autem inest impuritas sanguini à statu suo in nobis degeneranti. Vere potissimum. Tepor aëris, cœli serenitas crudos & crassos humores hyeme intus impactos attenuant, coquunt, & inde necessariò foras effundunt, qui nisi viam liberam & lubricam inuenerint, in partes propinquas, ubi fluxio inhibetur, decumbunt. In contrariis extremis periculum. Neque exquisitè tenuis habitus, neque tuta summa plenitudo: quæ duplex statuitur: ad vires, & ad vasa. Athletarum plenior corporis habitus ad summum plenitudinis gradum prouectus lubricus est. Nihil diu statum suum seruat.

NCESSARIUS phlebotomiæ vsus in ipsa plenitudine sub vernum tempus natiuam corporis œconomiam labefactante. Tunc viciosa cunctatio. Ut festinant, vel morantur morbi opprimere, si acuti sunt, aut diuturni: pari modo variè opitulandum erit. Acutis sanè venæ sectio statim initio facta plurimum auxiliatur: & nonnunquam, si vires adsunt, & morbi grauitas vrget, pueros adiuuare potest. Et verò ver ipsum, quantumuis salubre, morborum est ferax: quibus si qui impliciti, sunt *δυναμικῶς*: contra verò hyeme aut autumnno manent *δυναμικῶς*, in eoque mira mutatio. rariùs hyeme quam æstate morbi grassantur, qui tamen si aliquem inuaserint, ferè semper interimunt.

NULLA tempestas ad purgandum *ἀδρόως καὶ ταχέως* magis idonea, si temperiem: nulla sanguini nostro familiarior, si qualitate: nulla denique opportunior, si diatam hoc tempore institutam pensitemus. Tempestiua fames non inœgrua sanitati, multum humores ferocientes mitigat & minuit, illamque offensionem edomiti ferociâ reconciliat. Ut aliquando, felicior curatio morborum ex inædiâ quam ex medicamentis obtigerit. Impura enim corpora quod plus nutriuere, eò magis læseris, salubrior vniformis victus quam multiformis, saluberrima est quæ cum sudore & ante cibum exercitatio. Multa tamen indulgeo ætati, loco, & consuetudini. Malè sanis itaque nocet verna tepiditas, si non caueant. Comitiali morbo, qui fit à pituitâ, siccationi, atræ bili procliues appositè veris initio purgabuntur. Tertianis febribus in mediâ æstate corripit soliti si ad finem veris purgationem protrahant, non malè sibi consulunt. malum enim exacuunt magis si cunctentur. mora purgandi in omni prauo habitu praua est.

AD purgandum autem commoda minimè censetur ætas. Calore vires ut efflorescunt, ita minus resistunt phlebotomiæ. Calor resoluit, effœminat, iecur *αἰματώσως* officinam incendit, lædit & lienem. Hinc febres continuæ, ardentes, tertianæ, aurium dolores (multò maiores quam oculorum) & id genus vicia vbertim erumpunt, quorum dominio maxima pars adolescentum periclitatur. Latet causa præsertim in sanguine, qui quatenus est temperatus & in nobis florescit: eatenus firmæ sanitatis auctor est & parens: quatenus verò turbatur & desciscit à munere, tunc inexplicabilium ferè morborum seges: quibus hæc verna purgatio & phlebotomia iter intercludunt. Porro frigus cogit & congerit, minùsque aptum curationi præstat corpus. Peccaret ideo qui delitescens & pigros humores absque necessitate ciere vellet. ineptiret quoque qui circa autumnum, dum sanguis paucus est, venam aperire cuperet.

Ergo in vere maximè tempestiua purgatio.

Defendebat DIONYSIUS GVERINVS Parisius anno Sal. cIo. IoCIH.

